

Supervoimaa koululounaasta

Uudistuvat ravitsemusuositukset

Ravitsemusnavigaattori ruokavalion laadun mittaamiseen

23.9.2024

Henna Lehikoinen

TKI-asiantuntija, projektipäällikkö
TtM, laillistettu ravitsemusterapeutti
Savonia-AMK

Euroopan unionin
osarahoittama

UNIVERSITY OF
EASTERN FINLAND

SAVONIA
AMMATTIHOIKKAKOULU

Uudistuva ja osaava Suomi 2021-2027

Pohjois-Savon liitto

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Lapsia ja kouluruokailua koskevat suositukset uudistuvat myöhemmin

Uudet ravitsemussuositukset pähkinäkuoressa

Käyttösuositus kasvaa:

Kasvikset, marjat ja hedelmät: 500-800 g/vrk (tuoremehu enintään 1 dl/vrk)

Palkokasvit: n. 100 g/vrk

Kala: 350-400 g/vko, josta rasvaista kalaa 200 g

Käyttösuositus tarkentuu:

Täysjyvävilja: väh. 90 g/vrk (kuivapaino)= on esim. 3 viip. ruisleipää, lautasellinen kaurapuuro ja 1 dl keitettyä ohralisäkettä.

Rasva ja kasviöljy: alfa-linoleenihappoa sis. öljyä vähintään 25 g/vrk (2 rkl) + väh. 60 % öljypohjainen margariini, pehmeää rasvaa 2/3 rasvasta

Kahvi: 1-4 kpp

Kananmuna: 1 kpl/vrk

Käyttösuositus laskee:

- **Punainen liha:** 350 g/vko
- **Prosesoitu liha:** mahd. vähän
- **Maitotuotteet:** 3,5-5 dl/vrk (rasvaton, 1 %)
- **Alkoholi:** niin vähän kuin mahdollista, ei turvallisen saannin rajaa

Käyttösuositus säilyy kutakuinkin ennallaan:

- **Peruna:** päivittäin
- **Pähkinät, mantelit:** 20-30 g/vrk
- **Broileri:** ei terveysperusteista käyttösuositusta
- **Suola:** enintään 5 g/vrk
- **Sokeri:** mahdollisimman vähän, enintään 10 E%

<https://www.ravitsemusnavigaattori.fi>

Ravitsemusnavigaattori

- Ravitsemusnavigaattorin avulla voi selvittää helposti ruokavalion kokonaislaadun suhteessa ravitsemussuosituksiin
- Mittarina tieteellisesti arvioitu Ruokavalioindeksi
- Vastaus pseudonyymisti ja maksuttomasti
- Palaute ruokavaliosta ja sen osa-alueista sekä kehitysehdotuksia ruokavalion laadun parantamiseen
- Sopii ruokavalion arvioimiseen ja seurantaan, syömistottumusten puheeksiottovälineeksi ja ruokavalion kirjaamisen tueksi

 RAVITSEMUS
NAVIGAATTORI

RAVITSEMUSNAVIGAATTORI

Ravitsemusnavigaattori on Itä-Suomen yliopiston ja Savonia ammattikorkeakoulun ravitsemusasiantuntijoiden kehittämä verkkotyökalu ruokavalion laadun arvioimisen tueksi. Ruokavalion laatu arvioidaan Ruokavalioindeksillä (Healthy Diet Index). Yksilöllinen palaute on laillistettujen ravitsemusterapeuttien luoma suomalaisten ja Pohjoismaisten ravitsemussuosittelujen pohjalta.

Siirry täyttämään ruokavalioindeksi kysely.

Aloita tästä >

Tai

Hae palautteesi koodilla >

Euroopan unionin
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021-2027

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Ravitsemusnavigaattorin kyselyosio

5. Kuinka monta desilitraa keitettyä täysjyväpastaa, -riisiä, -ohraa, -kauraa, -nuudelia, -couscousia tai bulguria tai kvinoaä syöt tavallisesti viikossa?

Viljalisukkeet, joissa on kuitua vähintään 6 g / 100 g kuivapainosta.

0	1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	
17	18	19	20 tai yli		

10. Kuinka paljon syöt tavallisesti vihanneksia ja juureksia?

Annos on esimerkiksi 1 desilitra raastetta, salaattia tai keitettyjä juureksia tai vihanneksia tai 1 keskikokoinen porkkana tai tomaatti.

3 annosta päivässä tai enemmän

2 annosta päivässä

1 annoksen päivässä

4-6 annosta viikossa

1-3 annosta viikossa

Vähemmän kuin 1 annoksen viikossa tai en
täysin

Euroopan unionin
osarahoittama

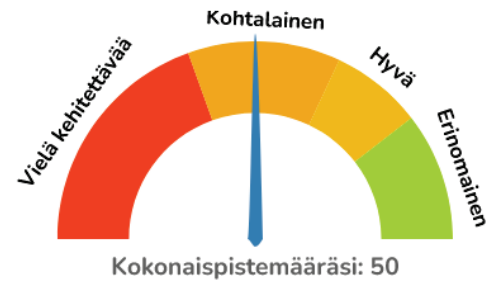
Uudistuva ja osaava Suomi 2021-2027

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Automatisoitu palaute

Pisteesi: 50 / 100

Palaute ruokavaliostasi

Vastauksesi

Mitä palaute kertoo?

Lisätuki ruokavaliomuutoksiin

Tietoa palautteesta

Ruokavalioidexin kokonaispisteesi osoittavat, että ruokavaliostasi on kohentamisen varaa. Syömistottumusten kehittäminen saattaisi kohentaa myös hyvinvointiasi. Pohdi halutessasi tarkempien tulosten avulla, mitä ruokavaliostasi osa-alueita voisit pienin muutoksin kehittää.

	Viljavalmisteet 17 / 20	▼
	Hedelmät ja kasvikset 13 / 20	▼
	Naposteltavat ja energiapitoiset juomat 7 / 15	▼
	Ateriarytmi 6 / 10	▼
	Kala, liha ja kasvisruoka 3 / 10	▼
	Rasvan laatu 3 / 15	▼
	Maitovalmisteet 1 / 10	▼

Euroopan unionin osarahoittama

ö- ja elinkeinoministeriö
bets- och näringsministeriet

Automatisoitu palaute

Viljavalmisteet 17 / 20

Mitä arvioi?

Osio arvioi erilaisten viljavalmisteiden kulutustasi niiden keskimääräisen kuitupitoisuuden pohjalta. Mitä enemmän syöt täysjyväviljavalmisteita, joissa on kuitua vähintään 6 %, sitä enemmän saat pisteitä. Toisaalta pisteet pienenevät, mitä runsaammin syöt vähäkuituisia viljavalmisteita (kuitua vähemmän kuin 6 %). Myös säännöllinen perunan syöminen on hyväksi, sillä se on ilmastoystävällinen valinta.

Erinomainen

Kategorian yleinen palaute

- Erinomaista! Suosit runsaskuituisia täysjyväviljavalmisteita ja syöt niitä päivittäin usean annoksen verran.
- Tämä tukee sekä sinun että ympäristön hyvinvointia monella tapaa. Jatka samaan malliin!

Euroopan unionin
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021-2027

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Euroopan unionin
osarahoittama

UNIVERSITY OF
EASTERN FINLAND

SAVONIA
AMMATTIHOIKKAKOULU

Uudistuva ja osaava Suomi 2021-2027

Pohjois-Savon liitto

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet